Taka historia z Wyszomirskimi? Na śmietnik!

Category: Historia,historyczne,KOMUNIKATY,Mieszkańcy,NEWS
written by Marek | 27 listopada 2025

„Notatnik czarnowiecki” Nr 3

„Każde zdjęcie ma swoją historię, niektóre historie mają swoje zdjęcia.”

W środę 26 listopada 2025 r. otrzymałem pismo od włodarza gminy Rzekuń o usunięcie historii z historii Czarnowca. [redacted]

To w skrócie.

Gdy w kwietniu, maju 2023 r. na okoliczność organizacji wielkiego jubileuszu – 610-lecia istnienia Czarnowca, w zespole organizacyjnym postanowiliśmy upamiętnić naszą wioskę namiastką faktów historycznych zawartą w obrazach – wszyscy okazali się przychylni.
W zespole: Marek Karczewski, Jacek Pawłowski, Krzysztof Chojnowski, postanowiliśmy z kilkunastu zdjęć wybrać te, na które nas stać.

Pozyskaliśmy sponsorów i Krzysztof Chojnowski zamówił wykonanie zdjęć wielkogabarytowych.
…

3 czerwca 2023 r. podczas uroczystości Pan Jacek Pawłowski z Czarnowca opowiadał o historii powstania tychże oraz o historiach bohaterów zdjęć.
Można o tym przeczytać tu ->
Wideo ->
Po uroczystościach 3 i 4 czerwca 2023 r. (za decyzją wszystkich organizatorów) zdjęcia zawisły na ogrodzeniu obiektu świetlicy wiejskiej.
O uroczystości 610-lecia Czarnowca można poczytać tu ->

Wieszałem te zdjęcia z dwoma chłopcami, którzy zatrzymali się na przystanku, oczekując na autobus do Ostrołęki.
Chłopcy zmęczeni jazdą na hulajnogach po PumpTrack Rzekuń nie odmówili pomocy, aby przytrzymać sporych rozmiarów obrazy przy montażu na płotach.

Wiecie co powiedzieli Ci ok. 13-letni chłopcy?

„…ale to fajne co pan robi, można się wiele dowiedzieć z takich zdjęć historycznych. Jak będziemy teraz przejeżdżać to się zatrzymamy i poczytamy…”

Tak było.

Młodzi chłopcy widocznie niedoświadczeni i mówili rzeczy od rzeczy…
Krótki materiał z tych dni ->

Dorośli, i to obecni mieszkańcy Czarnowca mają w tej kwestii odmienne zdanie (na szczęście nie wszyscy)!

Jedna z pań mieszkanek, która przyszła tu mieszkać do męża rozpowiadała w autobusie MZK relacji Rzekuń – Ostrołęka takie bezeceństwa, że aż ludzie donieśli co mówiła. Musiała się z tym nie kryć i powtarzać to w różnych miejscach oraz różnych godzinach kursowania miejskiego autobusu wielokrotnie, bo dotarły do mnie informacje od dwóch osób o jej oburzeniu.

„… Karczewski powywieszał te głupoty na płocie…”

Co miała na myśli mieszkanka niepochodząca z Czarnowca?
Wyszomirską Ludwikę, która walczyła w Powstaniu Warszawskim?
Wyszomirskiego Jana, którego zamordowali komuniści, bo pisał gazetki po polsku?
Wyszomirskiego Zygmunta, którego ruskie zastrzelili w Katyniu?
Sakowskiego Stefana, który zginął na polu bitwy pod Nysą Łużycką?
Rodzinę **Cudnych**, którą wybiła banda?
… kogo?

Później, za jakiś czas wszystkie zdjęcia zostały uszkodzone!

Zdjęciami targały wichury i ulewy, zdjęcia były zrywane, ale Pan Jacek Pawłowski zawsze je ratował…

Dziś kończy się krótka historia starej historii Czarnowca.

Należy bohaterów zdjąć, bo?

No właśnie, kto z zawiści i zazdrości (tylko o co?) zawnioskował o wyrzucenie naszych czarnowieckich bohaterów na śmietnik?
Sołtys?
Radna?
Komu przeszkadzały sylwetki Ludwiki Wyszomirskiej, Jana Wyszomirskiego, Zygmunta Wyszomirskiego, Stefana Sakowskiego, Cudnych
Przecież ci ludzie walczyli za Polskę i wolność naszą, a nawet za wolność obecnie obsadzonych przez wójta sołtysa i radnej!

Jak można stosować zawiść do Karczewskiego poprzez usuwanie bohaterów Czarnowca?

Wyobrażacie sobie Państwo, że którykolwiek prezydent Ostrołęki zdemontuje pomnik gen. Bema, bo pobudowali go za kadencji innego?

Jest tylko nadzieja, że sama historia oceni skrzywianie historii przez obecnych przedstawicieli wójta.

Sponsorami zdjęć byli:
1. Krzysztof Chojnowski – Czarnowiec
2. Filip Wilczynski – Czarnowiec

3. Przemysław Rykowski – Czarnowiec
4. Marek Karczewski – Czarnowiec.

Czy można wierzyć obecnej ekipie rządzących w gminie oraz w Czarnowcu, w choć jedno zdanie, które w swojej treści ma wpisane, że „projekt jest realizowany w dobrej wierze”?

Ja w to już nie wierzę.

Nie wierzę również, że kiedykolwiek (za tej ekipy) wrócą one na płot! Na płot przy świetlicy.

Wykonując kilka zdjęć z demontażu pomyślałem, że warto, aby ta historia miała swoje zdjęcie.

Pozdrawiam.
Marek Karczewski z Czarnowca, 26.11.2025 r.

2025.11.26 Czarnowiec.pl (MK)

2025.11.26 Czarnowiec.pl (MK)

2025.11.26 Czarnowiec.pl (MK)

2025.11.26 Czarnowiec.pl (MK)

ZESKANUJ
Krąg kamienny w Czarnowcu w czasie badań wykopaliskowych w 1992 roku.
Fotografia Małgorzaty Balcerzak opublikowana w książce „Dzieje powiatu ostrołęckiego", J. Gołota, J. Kijowski, J. Mironczuk, Ostrołęka 2018.
Ruiny dworu Wyszomirskich w Czarnowcu. Widok z szosy gowarczyńskiej.
2025.11.26 Czarnowiec.pl (MK)

ZESKANUJ
META
Rok 2009. Wybudowana na przełomie lat 70. i 80. świetlica wiejska w Czarnowcu. Stan przed modernizacją i przed wycięciem wiekowej sosny.
Autor zdjęcia: Jacek Czaplicki "Piracy Miśkie"
1984. Codzienne życie w Czarnowcu. Stefan Kasprzyk i jego wnuczki, m.in. Beata i Ewa Bursiewicz. Woz. Czarnowcu
2025.11.26 Czarnowiec.pl (MK)

Rok 1942. Dwa pokolenia mieszkańców Czarnowca. Stefan Sakowski, późniejszy podporucznik 2 Armii Wojska Polskiego, który poległ w 1945 roku w czasie forsowania Odry. Na zdjęciu ze swoim bratankiem Stanisławem Gierłowskim.
Fotografia z kolekcji Janiny Gierłowskiej (matki Stanisława) obecnie znajduje się w zbiorach Marka Kalkowskiego.

Rok 1930. Świadectwo czeladnicze Teodora Stanisława Złotkowskiego z Czarnowca, uzyskane w Szkole Rzemieślniczo-Przemysłowej Polskiej Macierzy Szkolnej, do tradycji której odwołuje się dziś ZSZ nr 1 w Ostrołęce.
Depozyt Muzeum Kultury Kurpiowskiej w Ostrowi...

2025.11.26 Czarnowiec.pl (MK)

Rok 1980. Jedna z niewielu zachowanych fotografii, pozwalająca wyobrazić sobie jak wyglądało wnętrze dworu Wyszomirskich. Zdjęcie pochodzi z ekspertyzy Lidii Szindler nt. możliwości odbudowy dworu, z którego wówczas pozostały tylko ruiny.
Fotografia ze zbiorów Wandy i Andrzeja Piersów.

Rodzina Cudnych z Czarnowca zastrzelona przez patrol Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) w nocy 16 sierpnia 1947 r.
Zdjęcie z 1938 r. pochodzi z książki „Rzekuń - Monografia Gminy" J. Dziewiński, Rzekuń 2014.

2025.11.26 Czarnowiec.pl (MK)

Sierpień 1920 r. na ziemi rzekuńskiej
80. ROCZNICA WYBUCHU POWSTANIA WARSZAWSKIEGO
Przed 1939 r. mieszkała w majątku rodziców w Czarnowcu pod Ostrołęką. W powstaniu warszawskim służyła jako łączniczka i sanitariuszka w Zgrupowaniu „Radosław" (batalion „Czata 49", pluton „Mieczyki"). W czasie wojny straciła dwóch starszych braci. Zygmunt Wyszomirski (1912-1940) został zamordowany w Katyniu. Jana Wyszomirskiego (1913-1945) za działalność konspiracyjną stracono w więzieniu przy ul. 11 Listopada w Warszawie.
1916-1977
Ludwika Wyszomirska
PS. KSENIA
Polska
2025.11.26 Czarnowiec.pl (MK)

2025.11.26 Czarnowiec.pl (MK)

Rzekuń nasza gmina

URZĄD GMINY W RZEKUNIU

Rzekuń, dnia 18.11.2025 r.

GGK.682.1.2025

Sz. P. Marek Karczewski
Czarnowiec 4
07-411 Rzekuń

dotyczy: *ekspozycji umieszczonej na ogrodzeniu należącym do Gminy Rzekuń w msc. Czarnowiec*

Szanowny Panie,
Urząd Gminy w Rzekuniu uprzejmie informuje, że na ogrodzeniu zlokalizowanym wokół świetlicy wiejskiej w Czarnowcu (działka ozn. nr geod. 139/1), stanowiącym własność Gminy Rzekuń, znajdują się umieszczone przez Pana kilka lat temu elementy wystawy. Dotychczas nie powodowały one utrudnień ani naruszeń w korzystaniu z mienia gminnego, wobec czego nie wnoszono zastrzeżeń. Obecnie jednak podjęto działania w kierunku przygotowania oraz realizacji nowych planów dotyczących zagospodarowania przedmiotowego ogrodzenia i jego otoczenia. W związku z planowanymi pracami konieczne jest zapewnienie pełnego dostępu do ogrodzenia oraz jego elementów konstrukcyjnych.

Zgodnie z art. 140 Kodeksu cywilnego (t.j. Dz. U. z 2025r., poz. 1071 ze zm.), właściciel rzeczy ma prawo wykonywać wszelkie czynności związane z korzystaniem z niej oraz decydować o jej przeznaczeniu. Natomiast art. 222 kc przewiduje możliwość żądania przywrócenia stanu zgodnego z prawem w sytuacji, w której realizacja zamierzeń właściciela wymaga usunięcia elementów umieszczanych na jego mieniu.

W związku z powyższym zwracam się z uprzejmą prośbą o usunięcie wystawy znajdującej się na ogrodzeniu przy ul. Dzikiej Róży 2 w msc. Czarnowiec w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, tak aby umożliwić realizację zaplanowanego przez Gminę przedsięwzięcia. W przypadku braku możliwości dotrzymania wskazanego terminu proszę o kontakt z tut. Urzędem celem ustalenia nowego, możliwego do wykonania terminu.

Z poważaniem

WÓJT
mgr Bartosz Podolak
Bartosz Podolak, Gmina Rzekuń
Elektronicznie podpisany przez Bartosz Podolak, Gmina Rzekuń
Data: 2025.11.20 12:53:24 +01'00'

Otrzymują:
1. Adresat
2. A/a

adres: ul. Kościuszki 33, 07-411 Rzekuń
telefon: 29 643 20 00
faks: 29 643 20 93
strona internetowa: www.rzekun.pl
e-mail: ug@rzekun.net

Napływają zdjęcia, tworzymy historię

Category: natura,NEWS
written by Marek | 27 listopada 2025

“Jestem tam, gdzie byłem…” to niedawno zakończony projekt w gminie Rzekuń. Pokazał młodzieży i dorosłym, że warto jest wracać myślami to tego co kiedyś już było i przeminęło bezpowrotnie.

Wiele lat (powoli) gromadzę historyczne zdjęcia i pamiątki o **kolarzach ostrołęckich**.
Od wielu już lat postanowiłem dygitalizować i udostępniać społeczności lokalnej wspomnienia sprzed lat i upamiętnić **historię naszej wioski**.
Cudownym trafem – trafił się nam w Czarnowcu wspaniały, dociekliwy i zaangażowany w historię Czarnowca Pan Jacek Pawłowski.

Razem z Jackiem mamy tak dużo planów i projektów historycznych, że chyba starczy nam do emerytury :), a jeszcze szukamy czegoś nowego – dla państwa i dla potomnych, abyście kiedyś Wy lub Wasze dzieci, czy wnuki miały do czego sięgnąć.
Moc internetu stała się tak ogromna, że wciąż odnajdujemy nowe fakty, dokumenty źródłowe, zdjęcia, opowieści.

Obecnie „na tapecie” Jacka jest temat aktów oskarżenia i wyroku śmierci na Janie Wyszomirskim, zamordowanym przez komunistyczne władze PRL.
W kolejce czekają:

Adam Stepnowski – porucznik z Czarnowca;
Rodzina Cudnych – mord w Czarnowcu;
Żydzi z Czarnowca;
Historia sołtysów Czarnowca, która jest już jakiś czas temu założona **tu ->**

Dziś proponuję Państwu coś bliższego, z okresu, który jeszcze wielu z nas pamięta. Czarnowiec powojenny i z czasów PZPR, PRL, kartek na mięso i czekoladę

Wrzucam poniżej kilka zdjęć na zachętę abyście Państwo podzielili się z innymi swoją młodością

Zdjęcia przedstawiają Czarnowiec – dawniej…

1979 rok? – zdjęcie od Pani Magdaleny Rejch. Na zdjęciu Kamil, Magdalena i mama Zofia Rejch. Obecnie mieszkańcy USA.

Grób rodzinny Cudnych, wymordowanych w Czarnowcu 14 sierpnia 1947 r. Zdjęcie wykonano w 2021 r. (Marek Karczewski)

1975 r. Dworek Wyszomirskich w Czarnowcu. Zdjęcie z kolekcji Państwa Wandy i Andrzeja Piersów.

1965r? Rodzina Państwa Stepnowskich z Czarnowca. Zdjęcie z kolekcji Pani Aldony Stepnowskiej.

1960 r. Janina Gierłowska z domu Krupa karmi kury. Zdjęcie z kolekcji Marka Karczewskiego.

1970 r.? Stanisław Gierłowski z Danutą Gierłowską, żoną Roberta. Zdjęcie z kolekcji Marka Karczewskiego.

1969 r. Marek Karczewski (lat 3) na podwórku u dziadka sołtysa Stanisława Gierłowskiego. Zdjęcie z kolekcji Marka Karczewskiego.

1960r? Krowa w Czarnowcu. Anastazja Sakowska i Agnieszka Gierłowska córka Roberta i Danuty. Zdjęcie z kolekcji Pani Małgorzaty Szarwackiej.

1969 r.? Konie, furmanka, stodoła u Państwa Stepnowskich. Zdjęcie z kolekcji Pani Aldony Stepnowskiej.

PODZIELCIE SIĘ PAŃSWO SWOIMI ZDJĘCIAMI Z MŁODOŚCI.

Zdjęcia muszą być z Czarnowca!
Skany zdjęć można przesyłać na adres: wiesczarnowiec@gmail.com
Część swojej historii opowiedział już **Pan Jan Grzyb z ulicy Kasztanowej**.

Pozdrawiam
Marek Karczewski

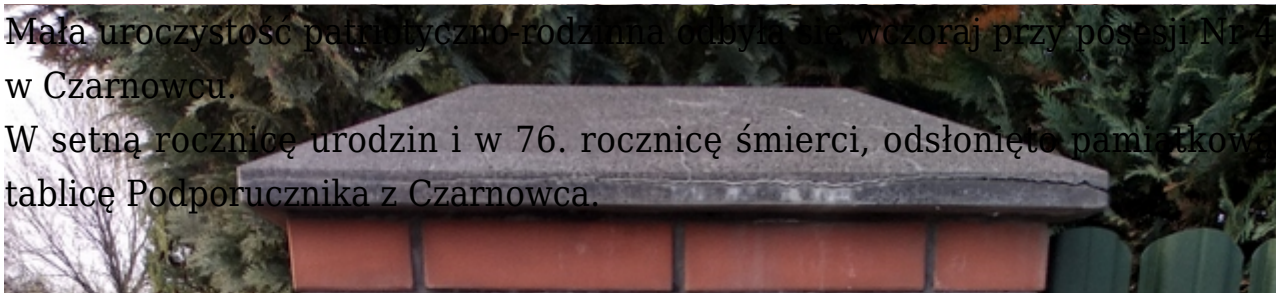
---

18 kwietnia 2021 odsłonięto pamiątkową tablicę

Category: historyczne,kulturalne,NEWS
written by Marek | 27 listopada 2025

18 kwietnia 2021r. odsłonięto pamiątkową tablicę.

Mała uroczystość patriotyczno-rodzinna odbyła się wczoraj przy posesji Nr 4 w Czarnowcu.
W setną rocznicę urodzin i w 76. rocznicę śmierci, odsłonięto pamiątkową tablicę Podporucznika z Czarnowca.

Sto lat temu 12 lutego 1921 roku w tym właśnie miejscu urodził się Stefan Henryk Sakowski. Samo odsłonięcie zaplanowane było pierwotnie na dzień urodzin czyli 12 lutego, jednak nieprzewidziane okoliczności sprawiły, że do

odsłonięcia mogło dojść ostatecznie w dniu rocznicy, gdy Stefan Sakowski poległ na polu bitwy, w Operacji Łużyckiej.

W uroczystości odsłonięcia pamiątkowej tablicy uczestniczyli zaproszeni goście: Wójt Gminy Rzekuń Pan Bartosz Podolak, Pan Jan Grzyb – czarnowiecki ułan na koniu i Jego przyboczni szeregowi „kolarze" (rekonstruktorzy) z wojennego oddziału bojowego, Pan Krzysztof Chojnowski – właściciel portalu moja-ostroleka.pl, który wykonał dokumentację fotograficzną oraz Państwo Katarzyna i Jacek Pawłowscy.

Ze strony rodziny podporucznika uczestniczyli: Marianna Karczewska, Małgorzata i Janusz Szarwaccy, Małgorzata i Marek Karczewscy.

Z zaproszenia skorzystał również Pan Jerzy Kijowski – historyk, który w ostatniej chwili z powodów zdrowotnych nie mógł przybyć na uroczystość ale przesłał życzenia wszystkim uczestnikom i informację o zdobytych nowych dokumentach w sprawie Stefana Sakowskiego.

Prelegentem podczas odsłonięcia tablicy był Pan Jacek Pawłowski z Czarnowca, który zebrał i uporządkował wszystkie dotychczas dostępne materiały o życiu podporucznika Stefana Sakowskiego.
Kompletny opis o Stefanie Sakowskim autorstwa Pana Jacka Pawłowskiego na dzień 18.04.2021r. znajduje się w dziale HISTORIA.
Wspomnienie żyjącej jeszcze przyjaciółki Stefana, Pani Zofii Sikorskiej opisywaliśmy tu: stefan-sakowski-setna-rocznica-urodzin

Symbolicznego odsłonięcia tablicy dokonała Marianna Regina Karczewska – siostra cioteczna Stefana Sakowskiego w asyście Bartosza Podolaka – wójta gminy.

Mamy wciąż nadzieję, że kolejne fakty z życiorysu podporucznika, z Czarnowca będą pojawiać się po ponownym otwarciu archiwów państwowych oraz zdobytych informacjach przez Pana Jacka Pawłowskiego i Pana Jerzego Kijowskiego.

Dziękujemy serdecznie
Rodzina
Karczewskich, Gierłowskich, Sakowskich

Sympatyków historii Czarnowca odsyłamy do działu HISTORIA, w którym staramy się pozostawić ślad dla potomnych o naszej niewielkiej wiosce.

- historyczne materiały zdjęciowe, skany dokumentów z kolekcji Małgorzaty Szarwackiej, Marianny Karczewskiej, Marka Karczewskiego
- foto 18.04.2021 – Krzysztof Chojnowski, Marek Karczewski
- wykonanie tablicy marmurowej i zdjęcia z kodem QR – Bogdan Piasta Czarnowiec.

-
SOŁTYS
2021.04.18 Czarnowiec.pl (KCh)
-
2021.04.18 Czarnowiec.pl (KCh)

-
SOŁTYS
2021.04.18 Czarnowiec.pl (KCh)
-
SOŁTYS
2021.04.18 Czarnowiec.pl (KCh)

-
2021.04.18 Czarnowiec.pl (KCh)
-
2021.04.18 Czarnowiec.pl (KCh)

-
2021.04.18 Czarnowiec.pl (KCh)
-
2021.04.18 Czarnowiec.pl (KCh)

-
2021.04.18 Czarnowiec.pl (KCh)
-
2021.04.18 Czarnowiec.pl (KCh)

-
2021.04.18 Czarnowiec.pl (KCh)
-
2021.04.18 Czarnowiec.pl (KCh)

-
2021.04.18 Czarnowiec.pl (KCh)
-
2021.04.18 Czarnowiec.pl (KCh)

-
2021.04.18 Czarnowiec.pl (KCh)
-
2021.04.18 Czarnowiec.pl (KCh)

-
2021.04.18 Czarnowiec.pl (KCh)
-
2021.04.18 Czarnowiec.pl (KCh)

-
2021.04.18 Czarnowiec.pl (KCh)
-
Podporucznik
STEFAN SAKOWSKI
(1921-1945)
2021.04.18 Czarnowiec.pl (KCh)

-
Podporucznik
STEFAN SAKOWSKI
(1921-1945)
2021.04.18 Czarnowiec.pl (KCh)
-
2021.04.18 Czarnowiec.pl (KCh)

-
Podporucznik
STEFAN SAKOWS
(1921-1945)
2021.04.18 Czarnowiec.pl (KCh)
-
Podporucznik
STEFAN SAKOWSK
(1921-1945)
2021.04.18 Czarnowiec.pl (KCh)

-
Podporucznik
STEFAN SAKOWSKI
(1921-1945)
2021.04.18 Czarnowiec.pl (KCh)
-
Podporucznik
STEFAN SAKOWSKI
(1921-1945)
2021.04.18 Czarnowiec.pl (KCh)

-
Podporucznik
STEFAN SAKOWSKI
(1921-1945)
2021.04.18 Czarnowiec.pl (KCh)
-
Podporucznik
STEFAN SAKOWSKI
(1921-1945)
2021.04.18 Czarnowiec.pl (KCh)

-
Podporucznik
STEFAN SAKOWSKI
(1921-1945)
2021.04.18 Czarnowiec.pl (KCh)
-
2021.04.18 Czarnowiec.pl (KCh)

-
Podporucznik
STEFAN SAKOWSKI
2021.04.18 Czarnowiec.pl (KCh)
-
2021.04.18 Czarnowiec.pl (KCh)

-
2021.04.18 Czarnowiec.pl (KCh)
-
2021.04.18 Czarnowiec.pl (KCh)

-
Podporucznik
STEFAN SAKOWSKI
(1921-1945)
Sto lat temu, 17 lutego 1921 roku,
w tym miejscu urodził się
STEFAN HENRYK SAKOWSKI
podporucznik Wojska Polskiego.
Był oficerem 29. Pułku Piechoty, 10. Sudeckiej Dywizji Piechoty.
Poległ w walce podczas "Operacji Łużyckiej" dnia 18 kwietnia 1945 roku
nad rzeką Szprewą (Niemcy).
Jest pochowany na Cmentarzu Żołnierzy Wojska Polskiego w Zgorzelcu.
Rodzina Karczewskich, Gierlowskich i Sakowskich
Czarnowiec.pl, 17.02.2021 r.
2021.04.18 Czarnowiec.pl (MK)

-
4
2021.04.18 Czarnowiec.pl (MK)
-
Podporucznik
STEFAN SAKOWSKI
(1921-1945)
Sto lat temu, 17 lutego 1921 roku,
w tym miejscu urodził się
STEFAN HENRYK SAKOWSKI
podporucznik Wojska Polskiego.
Był oficerem 29. Pułku Piechoty, 10. Sudeckiej Dywizji Piechoty.
Poległ w walce podczas "Operacji Łużyckiej" dnia 18 kwietnia 1945 roku
nad rzeką Szprewą (Niemcy).
Jest pochowany na Cmentarzu Żołnierzy Wojska Polskiego w Zgorzelcu.
Rodzina Karczewskich, Gierłowskich i Sakowskich
Czarnowiec.pl, 17.02.2021 r.
2021.04.18 Czarnowiec.pl (MK)

-
2021.04.18 Czarnowiec.pl (MK)
-
2021.04.18 Czarnowiec.pl (MK)

-
2021.04.18 Czarnowiec.pl (MK)

-

[Zdjęcia o większej rozdzielczości]

Podporucznik z Czarnowca

Category: Historia,historyczne
written by Jacek | 27 listopada 2025

Stefan Sakowski (1921-1945)

Stefan Sakowski – setna rocznica urodzin

Category: Historia,historyczne,Mieszkańcy,NEWS
written by Marek | 27 listopada 2025

RELACJA NIEMIECKICH DOKUMENTALISTÓW:

„16 kwietnia 1945 – rozpoczęła się walka

Plan działań 1 Frontu Ukraińskiego pod dowództwem marszałka Konjewa w bitwie o Berlin przewidywał boczny atak na południe od Puszczy Mużakowskiej do centrum Rothenburga. Pomiędzy ciągami głównymi a bocznymi miał pozostać wolny korytarz o szerokości około 15 kilometrów, który był tylko słabo obsadzony przez siły polskie i miał więcej za zadanie wiązania wojsk wroga. Nie planowano zatem ataku na Nysę w prostym kierunku zachodnim na Weißwasser.

Oddział ten miał prowadzić 2 Armia Polska, działająca na południe od 5 Armii Gwardii. Na noc przed rozpoczęciem ataku rosyjskie dywizje przeprowadziły gwałtowny rekonesans z siłami wzmocnionej kompanii karabinowej, gdzie jest bardzo prawdopodobne, że celem był również Weißwasser.„

to początek relacji (tłumaczenie google)

dalsza część relacji: *„…**Nach Tschernitz geflüchtet***

Die Muskauer, die schon Ende Februar nach Tschernitz flüchteten, merkten auch, dass der Angriff unmittelbar bevorstehen musste, da bereits zwei Tage zuvor die ersten russischen Granaten in der Stadt und der Umgebung einschlugen. Sie verließen Tschernitz in Richtung Wolfshain. Am 15. April, es war Sonntag, der Tag vor dem Angriff.

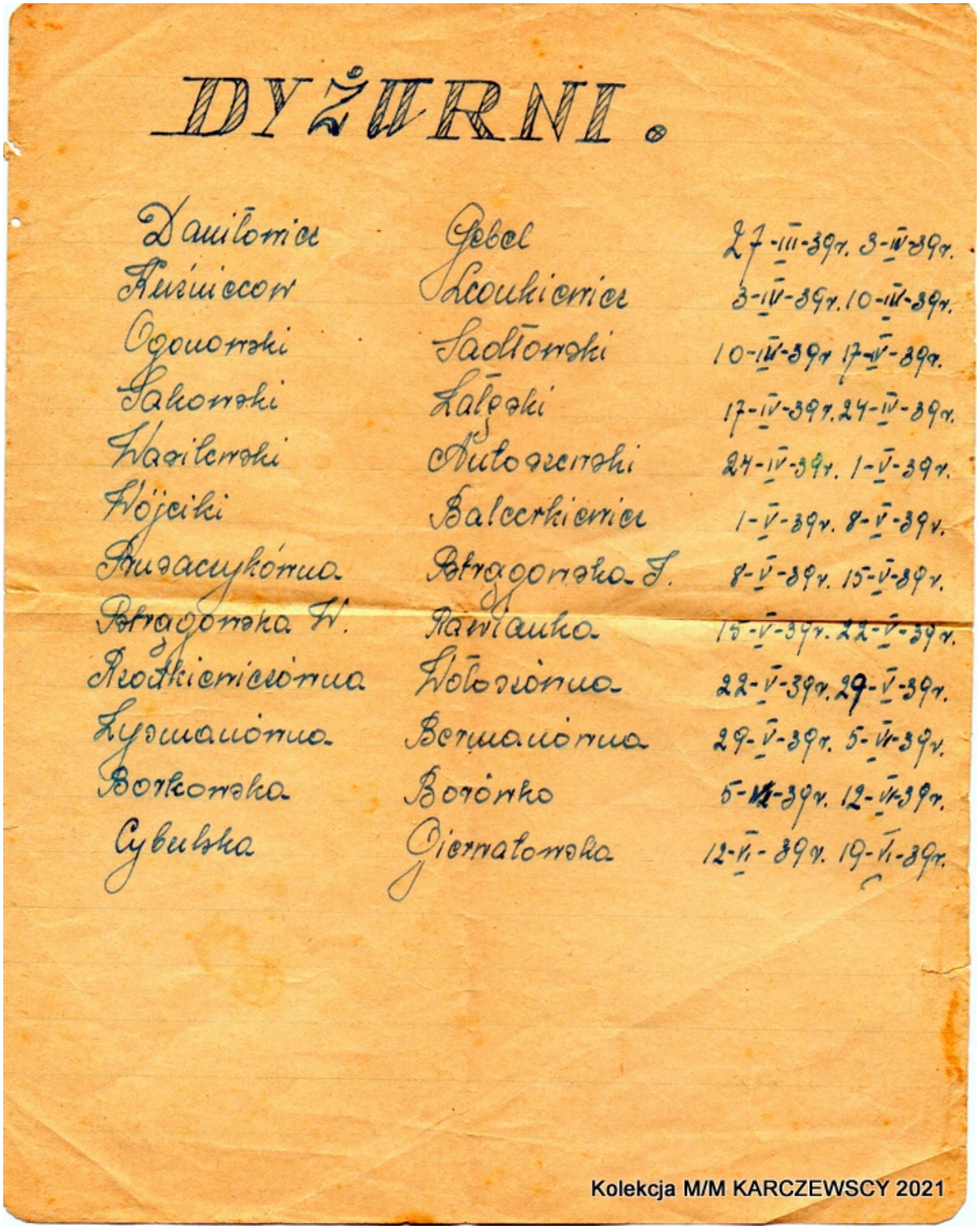
In Weißwassers Kirchen fand der letzte Gottesdienst statt. Ein Unteroffizier einer Landesschützeneinheit bot sich für ein paar Teilnehmer an, die Orgel zu spielen. Am Nachmittag fuhr Vikarin Oehlke von der evangelischen Kirche nach Kromlau, um hier noch einige Kinder zu konfirmieren. In der Nacht wurde Kromlau vollständig geräumt.
An der Neiße jedoch herrschte auf russischer Seite Ruhe, Ruhe vor dem Sturm. Das Motorengeräusch war verstummt, die letzte Nacht brach an. Die Soldaten standen an Lagerfeuern, aßen, tranken, rauchten und unterhielten sich – für viele das letzte Mal. Es wurde Mitternacht, die Feuer waren kleiner geworden und Stille herrschte über der Neiße.
Für die eilig umgruppierten deutschen Einheiten war die Nacht kurz, sie mussten sich schnell eingraben und für die Verteidigung vorbereiten, der Angriff stand kurz bevor. Auch gaben russische Gefangene den Angriffsbeginn für den 16. April an.
Am frühen Morgen lag leichter Nebel über der Neißeaue bei Muskau. Gespannte Ruhe herrschte auf beiden Seiten der Front. Plötzlich zerriss eine Raketensalve russischer Werfer die unheimliche Stille. Es war 4.15 Uhr Ortszeit, als das Signal zum Beginn der Offensive der 1. Ukrainischen Front unter Marschall Konjew zum Kampf um Berlin gegeben wurde.
Nach 40 Minuten Artillerie- und Luftwaffenvorbereitung auf die deutschen Stellungen entlang der Neiße begann der Auftakt zur letzten großen Schlacht in diesem Krieg. Mit Angriffsbeginn verlagerten die russischen Artilleristen ihr Feuer tiefer auf die deutschen Stellungen, um den nun folgenden Schützen und Panzern den Weg freizumachen.
Abschnittsweise erfolgten jetzt auch Angriffe der russischen Luftstreitkräfte auf die südliche Flanke ihres Hauptstoßes. Unter diesem Schutz und dem künstlich vernebelten Neißeabschnitt überquerten Infanteristen mit Booten den Fluss und warfen die Deutschen aus ihren Stellungen. Anschließend errichteten russische Pioniertruppen Pontonbrücken, über die Panzer und andere schwere Technik rollten."
Pełna treść relacji w następnych publikacjach na naszej stronie w dziale „historia".

17 lutego 1921 roku w Czarnowcu (obecnie numer domu 4) urodził się Stefan Sakowski.

Legitymacja harcerska z 1939r.

Stefan Sakowski jako uczeń uczęszczał do rzekuńskich i ostrołęckich szkół. Przed Drugą Wojną Światową uczęszczał do Gimnazjum i Liceum w budynku przy obecnej ulicy Traugutta w Ostrołęce (I Liceum Ogólnokształcące).

Kartka z zeszytu szkolnego Stefana Sakowskiego – wykaz dyżurnych w roku szkolnym 1939.

Zdjęcie wykonane do legitymacji szkolnej.

W 1944 roku zaciągnął się do Szkoły Wojskowej i później w Rzeszowie trafił w szeregi formowanej Dywizji Piechoty.

10. Dywizja Piechoty zwana „Sudecką” została sformowania w końcu 1944 roku w Rzeszowie i do końca wojny działała pod dowództwem 2. Armii

Wojska Polskiego.

Szlak Bojowy10 Sudeckiej Dywizji Piechoty 1945r. FOTO: wikipedia

Stefan Henryk Sakowski w wieku 24 lat poległ w walkach z Niemieckim najeźdźcą dnia 18 kwietnia 1945r. Podczas operacji łużyckiej w trakcie forsowania rzeki Nysa.

Ppor. Stefan Sakowski zginął w lasach Muskauer Forst nad Szprewą w rejonie Nelkenberg i Spreefurt (Niemcy).

Z późniejszych
opowieści, tych którzy przeżyli, wszedł na minę
przeciwpiechotną, stracił obie nogi i wykrwawił się na śmierć.

Grób Stefana Sakowskiego z 1960 roku – Zgorzelec.

Grób Stefana Sakowskiego na cmentarzu żołnierzy Wojska Polskiego w Zgorzelcu. 2014.05.14

Pochowany w sektorze 1c, rząd 5, kwatera/grób nr 1953 na cmentarzu żołnierzy Wojska Polskiego w Zgorzelcu wśród 3392 żołnierzy – niektóre źródła mówią o 3420 pochowanych żołnierzach.

W roku 1946 Uchwałą Prezydium Rady Narodowej został odznaczony „**BRĄZOWYM MEDALEM ZASŁUŻONYM NA POLU CHWAŁY**”

źródło: *„M.P.47.29.247, UCHWAŁA PREZYDIUM KRAJOWEJ RADY NARODOWEJ z dnia 18 września 1946 r.*

Prezydium Krajowej Rady Narodowej na posiedzeniu w dniu 17 września 1946 r. uchwala odznaczyć następujących obywateli:... 37. Sakowski Stefan,...”

STEFAN SAKOWSKI

ur. 17.02.1921r. Poległ dn. 18.04.1945r.

Podporucznik 29 Pułku Piechoty, 10 Sudeckiej Dywizji Piechoty urodzony i wychowany w Czarnowcu, gmina Rzekuń, powiat ostrołęcki. Syn Anastazji i Bolesława Sakowskich.

To tylko krótka zajawka opowieść o podporuczniku z Czarnowca.

Więcej materiałów, zdjęć oraz materiał z odsłonięcia tablicy pamiątkowej nastąpi dnia 18 kwietnia 2021r. w rocznicę śmierci podporucznika.

Materiały historyczne gromadzone są przez mieszkańców Czarnowca – będziemy o tym pisać niebawem, a kompletny opis o podporuczniku znajdzie się na stałe tu: HISTORIA.

CIEKAWOSTKA!
Dziś udaję się do żyjącej jeszcze sąsiadki Stefana Sakowskiego zza płota, Pani Zofii Sikorskiej z domu Kozłowskiej, która była Jego przyjaciółką!
Chcę przekazać materiały, które dotychczas zgromadziłem.
Dowiemy się zatem czy Pani Zofia pamięta jeszcze Stefana.

Marek Karczewski

> ***17.02.2021r.*** *(środa)*
> *Z niewielu faktów, które pamięta jeszcze Pani Zofia:*
> *" Stefek chodził do Szkoły Podstawowej w Rzekuniu, ja chodziłam do szkoły na stację, bo ojciec był kolejarzem i tam byłam wożona – najczęściej rowerem, bądź chodziło się pieszo.*
> *Później Stefan poszedł do szkoły średniej do Ostrołęki. W wakacje znajdowaliśmy czas oby jechać razem na wycieczki rowerowe. Gdy wybuchła wojna pamiętam jak „ruskie" zabierali Stefka do Szkoły Oficerskiej w Komorowie koło Ostrowi Mazowieckiej.*
> *Nie mogłam z Nim pojechać, bo ruskie mówili, że mnie zastrzelą. Nie mogłam Go również odwiedzać w jednostce wojskowej, bo tego nie chciała Jego matka (Anastazja Sakowska).*
> *Spotykałam się ze Stefkiem przez dwa lata ale matka wolała aby Jego małżonką była Honorka Wróblewska z Kamianki, która później mieszkała we dworze u Wyszomirskich. Żadna z nas nigdy nie została Jego żoną.*
> *Matka Stefana bardzo chciała aby zaciągnął się do wojska i bronił Polski przed Niemieckim najeźdźcą. Jednocześnie bardzo chciała aby nie spotykał się ze mną i nie został moim mężem. Pojechał do Rzeszowa i już nie wrócił.*

Miałam również kilka snów, w których Stefek mówił do mnie, że On wszystko widzi i wie co się u nas dzieje.
Posiadam do dziś zdjęcia ze Stefkiem i bardzo szanuję swojego męża Mariana Sikorskiego, że nigdy tych zdjęć nie zniszczył, leżą nadal w pudełeczku i przypominają mi moją młodość."
Spisał Marek Karczewski

Ppor. Stefan Sakowski

Category: Mieszkańcy
written by Marek | 27 listopada 2025

STEFAN SAKOWSKI ur. 17.02.1921r. Poległ dn. 18.04.1945r.

Podporucznik 29 Pułku Piechoty, 10 Sudeckiej Dywizji Piechoty urodzony i wychowany w Czarnowcu, gmina Rzekuń, powiat ostrołęcki. Syn Anastazji i Bolesława Sakowskich.
Publikacja w trakcie opracowania …